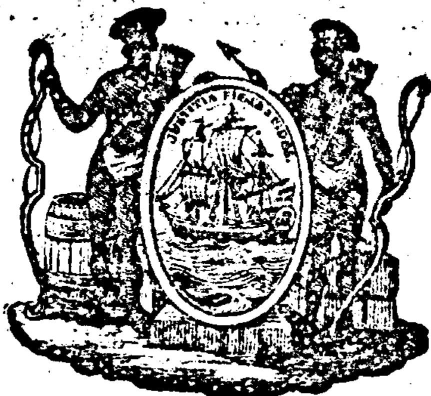
N°. 38. A°. 1840.

ZATURDAG, den 9den MEI.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, 28 Maart.

In de zitting van gisteren is door den heer Hume eene poging aangewend om het jaargeld van den hertog van Cumberland te doen intrekken, zoo lang deze de kroon van Hanover dragen zou. In 1838 was door denzelfden spreker gelijk voorstel gedaan, maar toenmaals verworpen. Sedert, zeide hij nu, had de koning van Hanover den tijd gehad om te overwegen of hij het voorbeeld van prins Leopold van Saksen-Coburg volgen wilde, die, sedert hij den Belgischen troon beklommen had, zijn jaargeld had van de hand gewezen. De minister Russell herinnerde, dat het jaargeld der jongere zonen van koning George III voor hun leven was vastgesteld, en zijn lordschap meende dat dit genoegzaam was om het voorstel onaannemelijk te maken, behalve dat het niet ter beslissing van het parlement stond of de koning al dan niet van dit inkomen had moeten afzien. De heer Perceval wees vervolgens aan, hoe Z. M. de revenuën der landerijen, die hij nog in Engeland bezat, geheel ten behoeve van Engelsche ingezetenen, die vroeger in zijne dienst geweest waren, deed strekken. Het huis heeft de motie met eene meerderheid van slechts dertien stemmen verworpen, waarop de radicalen zich beroemen, terwijl de conservative bladen daarentegen aanmerken, dat dit gering getal aan de toevallige afwezigheid van vele leden hunner partij moet toegeschreven worden.

— De heer Colquhoun heeft in het Lagerhuis Lord Palmerston gevraagd of de Java-regten thans gevestigd waren op den voet, overeenkomstig met het traktaat tusschen dit land en Holland, en of er eenige stappen door de regering gedaan waren, met opzigt tot het nieuwe etablissement op Sumatra.

De burggraaf Palmerston zeide, dat een der onderwerpen van discussie tegen beide regeringen het verschil van regten betrof, op Britsche en Nederlandsche invoeren gelegd; ons kabinet beweerde dat het bestaande tarief niet strookte met het hieromtrent gesloten traktaat. Ten gevolge dezer discussie is een nieuw tarief door de Nederlandsche overheden uitgevaardigd, hetwelk geheel voldoende was met opzigt tot het verschil van regten; want het bepaalde de regten juist in die evenredigheid waarin deze volgens het traktaat staan moest. De thans nog overblijvende questie was, of, volgens de naauwkeurige uitlegging van dat traktaat, het verschil van regten zou afhangen van den oorsprong der waar, dan wel van de vlag. Wij hebben deze zwarigheid door eene uitlegging van het traktaat pogen weg te nemen; wij hebben echter bevonden dat de Oost-Indische Compagnie naar dezelfde uitlegging van het tractaat handelde als die, welke door de Nederlandsche Regering was aangenomen. De Oost-Indische Compagnie was niet geneigd eenige verandering in haar gedrag ten dezen te maken, en het was daarom niet billijk bij de Nederlandsche Regering er op aan te houden, dat zij onze uitlegging des traktaats zou aannemen, terwijl de O. I. Comp. juist de Nederlandsche uitlegging volgde. Men heeft dus de zaak in dien staat gelaten waarin zij zich bevond. — Wat het andere onderwerp, door den vorigen spreker aangeroerd, betrof, Hr. Ms. bewind had zich tot dat te 's Gravenhage gewend, ten einde zich te verzekeren of de handelingen der plaatselijke overheden op Java, nopens het nieuwe etablissement, met de goedkeuring van het bewind des Moederlands hadden plaats gehad. Het antwoord was hierop bevestigend geweest, en dienvolgens was er geen grond tot eenige tusschenkomst onzerzijds, ten aanzien der overheden van Java, noch was er reden om te veronderstellen, dat de Nederlandsche overheden den Britschen handel zouden schaden; weshalve de Britsche onderdanen op dezelfde voorwaarden met die etablissementen als met reeds bestaande zullen kunnen handel drijven.

— Gisteren heeft de hertog van Wellington een gehoor bij Z. K. H. prins Albert gehad, ten einde hoogstdenzelven het diploma van doctor in de regten, van wege de hoogeschool te Oxford, aan te bieden. Gezegde hertog heeft te zijner woonplaats Apsley House eene vergadering van leden der conservatieve partij opgeroepen, ten einde te beraadslagen over den gang, dien men omtrent de bill nopens de municipale corporatien in Ierland zal volgen.

— Men schrijft uit Ierland, dat de maatschappij van matigheid aldaar ongeloofelijke vorderingen maakt. De processie van theedrinkers heeft, op St. Patriks-dag, te Dublin uit 20,000 personen bestaan, te voren voor het grootste gedeelte overgegeven dronkaards, maar nu sedert twaalf maanden ordelijke en welgekleede lieden, die de belangen hunner huisgezinnen met de meeste zorg ter harte nemen. Men noemt het eene zedelijke revolutie.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 Maart.

Van Toulon schrijft men, dat aldaar de tijding ontvangen is, dat de keizer van Marokko aan Frankrijk den oorlog zou verklaard hebben. Dit berigt was door den Amerikaanschen consul van Tanger aan zijnen ambtgenoot op Mahon toegezonden, en hield in, dat de keizer op de vertoogen van den Franschen consul tegen het zenden van versterking in manschap en krijgstuig aan Abd-el-Kader eerst een ontwijkend antwoord gegeven, doch weldra verklaard had dat het zijn pligt was, als een vroom Muzelman, deel aan den heiligen oorlog te nemen, en Abd-el Kader en den bey van Tunis bij te staan, om de Franschen te noodzaken tot het ontruimen van het noorden van Afrika.

— Onderscheidene dagbladen, waaronder met name de *Constitutionel*, deelen brieven uit Livorno mede, onder dagteekening van den 11den dezer, volgens welke, eene botsing tusschen Napels en Engeland, ter oorzake van het zwavelmonopolie, als dreigende wordt voorgesteld. Lord Palmerston zou, in eene officiële nota, bij het Napelsche gouvernement aangedrongen hebben op de betaling van eene som van 25,000 franken per dag, tot dat het Napelsche gouvernement het bedoelde monopolie zal hebben afgeschaft; waaromtrent de schikkingen, onlangs met Frankrijk aangegaan, door Groot-Brittannie worden beschouwd als eene inbreuk op de vrijheid van zijnen handel, en eene schennis der bestaande tractaten.

— In een der Engelsche dagbladen leest men het volgende:

De vermaarde luchtreiziger *Green* houdt thans de mogelijkheid staande, van het doen eener luchtreis met eenen ballon van Europa naar Amerika. Zijne overtuiging berust op de herhaaldelijk door hem gedane waarnemingen van den staat der dampkringslucht, waardoor hij opgemerkt heeft, dat, hoe ook de rigting van den wind is, de luchtstroom altijd onveranderlijk tusschen het Noorden en het Westen, door eene zekere streek gaat. Op zijne menigvuldige reistogten heeft hij daarvan een register geregeld bijgehouden, en nimmer is hem eene uitzondering op den algemeenen regel voorgekomen. Om deze uitkomst te verkrijgen, moet de ballon echter bestendig op zekere hoogte blijven, en om dit te bewijzen, had de heer *Green* ll. dingsdag een talrijk gezelschap in de zalen van het politechnisch instituut vereenigd. Het daartoe strekkend werktuig van den heer *Green* is eenvoudig en zelfs draagbaar; het werkt naar een bekend beginsel van de eigenschap der lucht, en bestaat uit twee vleugels of wieken, die in gemeenschap staan met eene spil, welke beneden dwars door het schuitje gaat. Deze vleugels, die men naar alle zijden kan bewegen, strekken om het luchtwerktuig eene stijgende en dalende kracht te geven, en te gelijk eene voor- of achterwaarts voortdrijvende kracht. Zie hier de beschrijving eener proeve, waarvan wij getuigen geweest zijn: — Een kleine ballon, van ongeveer [illegible] middellijn, werd opgevuld met gewoon koolgaz; aan dezen ballon was een schuitje gehecht, waarin het zich zoo even beschreven werktuig bevond. De ballon werd vervolgens zwevend gemaakt, dat is, het schuitje werd zoo veel noodig belast, om den ballon zwevende in de lucht te houden, zonder dat hij zich hooger kon verheffen of lager dalen. De heer *Green* raakte toen zeker gedeelte van het werktuig aan, hetwelk de vleugels of wieken onmiddellijk snel draaijende in beweging bragt, waardoor het werktuig lijnregt voorwaarts ging, het gewigt, hetwelk hetzelve terug hield, medevoerende; de proef werd vervolgens omgekeerd genomen, en het werktuig ging nu in de tegenovergestelde rigting voort, tot men de draaijende beweging deed ophouden, waarop de ballon op de plaats stil bleef. Deze proeven werden verscheiden malen, en steeds met denzelfden voldoenden uitslag herhaald. De heer *Green* verzekert, dat door middel van dit eenvoudig werktuig, eene reis over den Atlantischen Oceaan even gemakkelijk kan volbragt worden, als de overtogt van den Vauxhaltuin naar de tuinen van Nassau; en hij berekent, dat men dezelve in een tijdsverloop van slechts drie of vier dagen zou kunnen volbrengen. Naar men zegt, tracht hij thans, bij inschrijving, eenen monsterballon naar dit nieuwe stelsel te vervaardigen, voorzien van een werktuig, welks kracht aan die van den ballon geëvenredigd is, en zou hij in het openbaar eenige proeven zijner nieuwe uitvinding geven, alvorens zijn' gevaarlijken togt over den Atlantischen Oceaan te ondernemen.

— Onder het opschrift *zwangerschap der Koningin van Engeland* leest men in den Londenschen *Globe* hetgeen volgt:

De korrespondent van een dagblad van Limerick schrijft aan hetzelve uit Londen, dat hij zeker weet dat er geene bevorderingen plaats hebben en geene eereteekenen

begeven zullen worden tot na eene *belangwekkende gebeurtenis*, die verwacht wordt. Bij het lever der Koningin had het gerucht geloopen dat, naar allen schijn, H. M. *op weg was om het Brunswijksche Huis in eene regte lijn te vereeuwigen.*

DUITSCHLAND.

HANOVER, 23 Maart.

Het ontwerp van nieuwe grondwet voor het koningrijk, hetwelk in beide kamers overgelegd is, bestaat uit 8 hoofdstukken. Hoofdstuk I handelt over het koningrijk, den koning, de troonopvolging en het regentschap. Hoofdstuk II over de regten en verpligtingen der onderdanen in het algemeen. Hoofdstuk III over de gemeenten en corporatien. Hoofdstuk IV over de kerken, inrigtingen van onderwijs en gestichten van liefdadigheid. Hoofdstuk V over de standen. Hoofdstuk VI over de financien. Hoofdstuk VII over de hooge ambtenaren en de koninklijke dienaren. Hoofdstuk VIII over de waarborgen der staatsregeling. — Aangaande de twee kamers der standenvergadering zijn er geen beduidende veranderingen voorgesteld. Een landdag duurt regelmatig 6 jaren, en de standen worden alle drie jaren opgeroepen. De algemeene standenvergadering heeft het regt van toestemming tot uitvaardiging, intrekking verandering en autentieke uitlegging 1°. van alle wetten aangaande de belastingen, 2°. van alle wettige bepalingen die regtstreeks het privaateigendom betreffen; 3°. van alle wettige bepalingen waarbij aan de onderdanen of eenige klassen derzelve nieuwe lasten of verpligtingen worden opgelegd, of de bestaande verhoogd worden. De medewerking der standen strekt zich echter slechts uit tot den wezenlijken inhoud der wetten. De koning verblijft het regt dezelve te laten uitwerken volgens de grondwettig bepaalde beginselen, en daarna te doen afkondigen. — Het beheer der domeinen en regalia alsmede derzelver inkomsten hangt alleen van den koning af. De inkomsten der domeinen en regalia zullen voortaan niet vermengd met de belasting- en chaussée-gelden in eene gemeene kas vloeijen, maar de scheiding, die tot 1 Julij 1834 bestond tusschen de koninklijke kas en de landskas, zal weder hersteld worden.

Geboorte en Sterfgevallen.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 1sten tot en met den 30sten April 1840 zijn ingeschreven, als:

BEVALLEN: Den 1sten, Elisabeth Maria Bodaard, *zoon.* — Den 3den, Amelia van Leest, *zoon.* — Den 4den, Wilhelmina Catharina Christina Runge, *dochter.* — Den 8sten, Amalia Augustina Casalius, *dochter.* — Den 10den, Regina Charlotte Susanna Niehenko, *zoon.* — Den 13den, Amba van Frans van Meijerhoff, *dochter.* — Den 14den, Louiza Carter, echtg. van Charles Anton Roman, *z.* — Den 18den, Hendrica Bartina Goudman, echtgenoot van Garrelt Harrelt Garrels, *zoon.* — Den 19den, Esther Louzada, Echtgenoot van Salomon del Castilho, *dochter.* — Idem, Jaba van Favereij, *dochter.* — Den 21sten, Wilhelmina Henrietta von Nuijs, egtgenoot van Cornelis Kuersenhout, *dochter.* — Den 22sten, Mary Shaden Wilson, echtgenoot van Casper Lodewijk van Uijtrecht de Veer, *zoon.* Den 23sten, Louisa Wilhelmina Hertzberger, *dochter.* — Den 24sten, Rachel Namias Torres, *dochter.* — Den 25sten, Mietje Lint, *dochter.* — Den 26sten, Abigael de la Parra, echtgenoot van Egbert van Emden, *dochter.* — Idem, Rebbecca Abraham van Coerland, echtgenoot van Matthijs Hartog Pos, *zoon.* — Den 27sten, Jacoba de Parra, *zoon.* — Den 29sten, Gracia del Castilho, echtgenoot van Salomon Meijer Bromet, *dochter.*

LEVENLOOS GEBOREN: Den 6den, het kind van het Vrouwelijk gesl. van Carolina Francina Brandon en Johannes Paulus Cornelis van de Lande. — Idem, het kind van het Mannelijk geslacht van Louiza Maria Dandlau.

OVERLEDEN: Den 4den Maart 1840. Daniel Bonting, schepeling aan boord van het Schip *Sophia Maria*, op reis naar herwaarts over boord gevallen en verdronken, oud 17 jaren. — Den 1sten April, Willem Gerhard Telting, oud 29 jaren. — Den 3den, Elisabeth Lewerick, 50 j. — Den 4den, Marietje van Cornelis F. Limes, 58 jaren. — Den 11den, Christiaan Cornelis, zoon van Martha Storck, 3 jaren. — Den 13den, Anton François, zoon van Coba van Candatie van Dieulefit, 1 jaar en 4 maanden. — Idem, Thomas White, oud 25 jaren. — Den 14den, Fortuin van Schwennicke, 70 jaren. — Den 16den, Hendrik Samuel Schouten, 55 jaren. — Idem, Adolphus Horatio Giles, 25 jaren. — Den 17den, Henry Bridgwater, 29 jaren. — Den 19den Jacot van Imthurn, naar gissing 80 jaren. — Den 20sten, Ezechiel Barend, 44 jaren. — Idem, Christina Frederica, dochter van Elisabeth Francina van der Steede, 2 jaren. — Den 21sten, Willem Bliekveld, naar gissing 60 jaren. — Den 22sten, Christina van Tannen, naar gissing 60 jaren. — Den 25sten, Volkert Keijzer, 1ste Luitenant bij het Bataillon Jagers No. 27, 47 jaren. — Idem, Lucretia van Lobo, ongeveer 60 jaren. — Den 26sten, Josephina Johanna dochter van Louiza Wilhelmina Hertzberger, 3 dagen. — Den 28sten, Johanna Snijders; circa 71 jaren. — Den 30sten, Henrietta Frederica, dochter van Frederica Bebé van Auca, 2 maanden en 20 dagen.

Publicke Veilingen.

Ter Kastelenije van het Geregtshof.

Vrijdag, 8 Mei 1840.

De helfte in het HUIS en ERF, gelegen aan de *Heeren Straat*, aankomende JOHN SMITH, als mede Erfgenaam van den Boedel wijle CONSTANTIA van BELLONA van SCHELLING. — *f* 735. — S. D. MILLAR.

ADVERTENTIËN.

Namens PARNASSIJNS der *Nederlandsche Israëlitische Gemeente* alhier, werden de respective houders van Acten Aandeelen, in de negotiatie ten behoeve van het fonds ter *OPBOUWING VAN DE SYNAGOGE* derzelve Gemeente, bij deze opgeroepen, om ten huize van den ondergeteekende, als daartoe geautoriseerd, van heden af tot de laatste dezer maand, de verschene Interessen over het afgeloopene jaar op derzelve Acten Aandeelen te ontvangen, van 1 tot 4 uren des nademiddags, — met invitatie om gezegde Acten ten fine van afteekening overteleggen.

Paramaribo, den 5 Mei 1840.

De fungerende Secretaris en Ontvanger derzelve Gemeente,

M. J. POLAK.

(18276) Op den 14 Maart van dit jaar, overleed te AMSTERDAM, in den ouderdom van 66 jaren, 8 maanden en 6 dagen, onze waarde en zeer geliefde Moeder, de Wed. J. A. GADDUM geboren M. CREIJNEN.

Hoe zeer wij dit onverwacht verlies innerlijk betreuren, zoo troost ons echter de hoop, dat zij in een beter leven is overgegaan, en berusten in den wil van het Opperwezen, als op zijn Goedertierendheid ons verlatende, wij haar hier namaals in betere Gewesten weder zullen mogen ontmoeten.

Strekkende deze ter algemeene kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Plantaadje *Maria Petronella*, *den 6 Mei 1840.*

C. D. L. GADDUM.
J. A. GADDUM.
Mede voor H. GADDUM.

RIES & TABAK,

(18275) Hebben ontvangen per Kapt. J. HILBRANDS en bieden te Koop aan: Boter, Aardappelen, gerookt en gezouten Spek, gezouten Vleesch in heele, halve en kwart tonnen, Kasseer Vleesch, dito Worst, gerookt dito, Zuurkool, Spaansche Olijven, Raap- en Lijn Olie.

Meubel-Bont, geborduurd Neteldoek, gestreepte en geruite Kamerdoek, Meubel-Neteldoek, geborduurde Tule, gecouleurde Broekenstof, Dril, Satinet, gestreepte Calico's, Printers, een nieuw assortiment Doeken, zwart Princestof 1¼ el breed, dito Everlasting, Eau de Cologne en meer andere GOEDEREN.

(18273) Aangebragt per de *Julia*, Kapt. J. HILBRANDS, en te bekomen bij

M. MEIJERS:

Boter, zoetemelksche-, komijne-, ronde en *kasseere* zoetemelksche- en komijne Kazen, Hammen, Rook- en Pekelspek, halve en kwart tonnen Zoutvleesch, Saucijsjes, Worst, Rolpens, Labberdaan, Haring, Saucijs de Bologne, gerookte Tongen, blikken Rookzalm, Reuzel, AARDAPPELEN, BROODSUIKER.

Seltserwater, Madera- en Roode Wijn bij het dozijn en in kisten, Jenever, Brandewijn, fijne Likeuren.

Bloem- en Zuurkool, Alkmaarder en gepelde GORT, groene en Spaansche ERWTEN, CAPUCIJNDERS.

Witlood, Lijn Olie, Vriesch- en Spaansch Groen, Berlijnsch Blaauw Zwartsel, Kurken.

Banket, Bitterkoekjes, Kandy-Suiker, Pruimedanten, Rozijnen, Amandelen, Walnoten, Augurkjes, Olijven, Zoet- en Bergamot Olie, Engelsche Mostard.

Kasseere VLEESCH, WORST, ROLPENS en TONGEN.

Nesten Trommels, koperen Lampetkannen en Kommen, Koel- en Waschbekkens, Emmers, Nachtspiegels, Lantaarns, Lavement Spuiten, Nesten Koffers.

Mans en Jongens kleed- pomp- kurk- en spijker SCHOENEN, LAARSEN, Dames en Kinder gekleurde SCHOENEN en LAARSEN, Mans en Jongens zijde- en gegaloneerde Livreij HOEDEN, bruine en zwarte Lakensche ROKKEN en JASSEN, gemaakt zwart Satijnen en Zijden VESTEN en Balzijden VESTENSTOF.

Oost-Indische porseleine Kommen en Borden, vergulde Thee-serviesen, Kopjes en Schotels met *Divisien*, AARDEWERK, kompositie KAARSEN.

Dames- Meisjes- en Kinder Zijden- en Strooihoeden *naar de laatste smaak*, wit-, gecouleurd-, gebloemd-, gestreept- en geruit Organdi, geborduurd Jaconet, Moll Strooken en Inzetsels, Linnen en diverse *GOEDEREN* meer.

D. J. PINTO,

(18277) Heeft ontvangen per Kapts. D. STEENVELD en J. HILBRANDS.

Versche *PROVISIEN*, als: Boter, zoetemelksche- en komijne Kazen, Hammen, ½ tonnen Rook- en Pekel Spek, ⅛ vaatjes *Kasseer* Vleesch en ¼ tonnen Zoutvleesch, Saucijsjes, Worst, Rolpens, Paling en Zuurkool, Haring in tobbetjes, Patent Olie, zwarte Peper, Notemuscaat, Kaneel, *extra* ROOK-TABAK, Osnabrugs Linnen, Boekjes Bont, garen Sokken, KINDER-WAGENS en WIEGEN en meer andere GOEDEREN.

(18274) Extra *YELLOW-* en *LIGHT BROWN SPOTTED HAVANA* SIGAREN. — Te bekomen bij

De Wed. J. VAN PRAAG.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 2den dezer, het Schip *Concordia*, Kapt. J. H. Witt, hebbende 30 dagen reis; Passagier: de Heer J. M. Prenger.

Den 5den, het Schip *Julia*, Kapt. J. Hilbrands, hebbende 32 dagen reis; Passagiers: de Heeren: S. Wittering, M. M. A. Coupijn Jr., R. J. Gollenstede en R. J. J. Forberger Jr. Beide van Amsterdam.

Den 8sten, de Nd. Am. Brik *Favorite*, Kapt. James Rowe, van Boston, hebbende 27 dagen reis.

UITGEZEILD.

Den 5den dezer, van de rivier *Coppename*, naar Nederland, Z. M. Transport Schip *MERWEDE*, Kapt. Luit. ter Zee W. STORT, geladen met 81 stukken diverse Houtwaren, als: *Anaura*, *Bolletrie*, *Groenhart*, *Krapa*, *Locus*, *Peto* en *Purperhart*: te zamen metende 5083 kubiek voeten.

☞ Te *Dartmouth* is den 25 Maart binnengekomen, het Schip *Harmonie*, Kapt. B. Jansen, van hier.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & C°.